

ZASADY DZIAŁANIA POCZT HARCERSKICH

wprowadzono
rozkazem Naczelnika ZHP L. 4/94 z dnia 20.03.1994 r.

pierwotnie opublikowano
Wiadomości Urzędowe nr 3/94

wersja elektroniczna
<http://www.zhp.org.pl>

X-03-1994/03/20

X-03-1994/03/20

1. Postanowienia ogólne

- 1.1. Poczta harcerska jest zespołem harcerek, harcerzy, instruktorek, instruktorów i działaczy ZHP przy drużynie, kręgu, klubie, szczepie, hufcu lub chorągwi, liczącym minimum trzy osoby, który:
  - realizuje zadania wychowawcze Związku Harcerstwa Polskiego,
  - popularyzuje działalność poczty,
  - rozwija zainteresowania kolekcjonerskie i zdolności plastyczne.
- 1.2. Poczty harcerskie działają zgodnie ze Statutem ZHP w oparciu o zasady działania poczt harcerskich.

2. Zasady organizacyjne

- 2.1 Poczta harcerską ZHP i jej naczelnika powołuje i zatwierdza oraz rozwiązuje i zwalnia rozkazem komendant hufca lub chorągwi ZHP z własnej inicjatywy lub na wniosek:
  - drużynowego
  - komendanta szczepu
  - przewodniczącego lub komendanta kręgu instruktorskiego.
 Decyzja o powołaniu poczty harcerskiej i zatwierdzeniu jej naczelnika podawana jest w rozkazie komendanta hufca/ chorągwi ZHP.
- 2.2 Decyzja o powołaniu poczty harcerskiej podlega zgłoszeniu do Naczelnictwa Poczt Harcerskich w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia w rozkazie. We wniosku o rejestrację należy podać:
  - wyciąg z rozkazu komendanta, który ją powołał,
  - imię, nazwisko, stopień, datę urodzenia, zawód i adres naczelnika tej poczty.
 Naczelnik poczt harcerskich ZHP na podstawie zgłoszenia dokonuje rejestru i wydaje świadectwo rejestracji, uprawniające do prowadzenia działalności.
- 2.3 Poczta harcerska posiada nazwę zawierającą miejscowość, w której działa, np. Poczta harcerska 22 im. S. Pułaskiego, Pionki. Swoją numer i nazwę poczta harcerska uwidacznia na swoich wydawnictwach.
- 2.4 Poczta harcerska używa pieczęci nagłówkowej zawierającej jej nazwę i jednostkę organizacyjną, przy której działa np.:

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
 Hufiec Chełm
 Krąg Instruktorski „Cicho Ciemni”
 Poczta Harcerska – 8
 ul. Piłsudskiego 16
 22-100 Chełm

Rejestr pieczęci poczt harcerskich prowadzi właściwa komenda harcerska.

- 2.5 Członkowie poczt harcerskich ZHP jako oznakę specjalności noszą metalowy znaczek z symbolem trąbki pocztowej z wpisaną wewnątrz lilijką harcerską z literami PH. Znaczek ten nosi się na prawej kieszeni munduru harcerskiego.

3. Zadania poczt harcerskich

- 3.1 Poczta harcerska powinna wypełniać zadania wychowawcze i organizacyjne ZHP poprzez:
- propagowanie przy pomocy własnych wydawnictw, inicjatyw programowych, wydarzeń, obchodów świąt, rocznic i imprez harcerskich oraz państwowych,
  - poznawanie historii ZHP i poczt harcerskich ze szczególnym uwzględnieniem Harcerskiej Poczty Powstańczej 1944 r.,
  - umożliwianie harcerzom wykonywania zadań wynikających ze zdobywania stopni, sprawności, uwzględniających specyfikę poczt harcerskich,
  - poznawanie i propagowanie działań i historii Poczty Polskiej,
  - pomoc w świadczeniu usług Poczty Polskiej,
  - propagowanie kolekcjonerstwa, filatelistyki, organizowanie wystaw i pokazów,
  - wymianę doświadczeń wydawniczych, informacji o technikach druku, nowych walorach pocztowych itp.

4. Wydawnictwa

- 4.1 Poczta harcerska uzyskuje prawo emisji swoich wydawnictw z dniem otrzymania zezwolenia Naczelnictwa Poczt Harcerskich na prowadzenie działalności.
- 4.2 Poczta harcerska może wydawać:
- stemple i datowniki okolicznościowe, **wyłącznie w kolorze zielonym,**
  - znaczki, arkusiki i bloczki,
  - koperty i karty okolicznościowe.
- 4.3 Poczta Harcerska może być inicjatorem emisji następujących wydawnictw Poczty Polskiej za porozumieniem z Naczelnictwem Poczt Harcerskich ZHP:
- datowników okolicznościowych,
  - druku tematycznych kart Poczty Polskiej,
  - znaczków Poczty Polskiej.
- 4.4 Wydawnictwa poczty harcerskiej muszą zawierać jej nazwę i numer, a za estetykę i treść odpowiada naczelnik danej poczty.
- 4.5 Nakład wydawnictw nie może być mniejszy niż 200 szt., a roczna liczba wydawnictw nie może być większa niż 12.

- 4.6 W przypadku odstępstw od pkt. 4.5. wymagana jest każdorazowo uprzednia zgoda Naczelnictwa Pocztc Harcerskich ZHP.
- 4.7 Naczelnik PH jest zobowiązany prowadzić rejestr wydawnictw PH oraz książkę finansową wraz z dokumentami finansowymi i kronikę.
- 4.8 Poczta harcerska zobowiązana jest do regularnego przesyłania swoich wydawnictw w celach archiwalnych wraz z ustaloną metryczką oraz rocznego sprawozdania do Naczelnictwa Pocztc Harcerskich do 31 marca każdego roku.
- 4.9 Zgodnie z regulaminem poczty harcerskiej w dyspozycji poczty harcerskiej jest wyłącznie lewa połowa karty lub koperty.

5. Kierowanie pracą poczt harcerskich

- 5.1 Nadzór nad pracą Naczelnictwa Pocztc Harcerskich w imieniu Naczelnika ZHP prowadzi kierownik Wydziału Specjalności GK ZHP.
- 5.2 Do kierowania specjalistyczną działalnością poczt harcerskich Naczelnik ZHP upoważnia:
  1. Ogólnopolski Zlot Pocztc Harcerskich ZHP,
  2. Naczelnika Pocztc Harcerskich,
  3. Naczelnictwo Pocztc Harcerskich ZHP działające w ramach Wydziału Specjalności GK ZHP.
- 5.3 Ogólnopolski Zlot Pocztc Harcerskich ZHP odbywa się co dwa lata.
  - gospodarzem Zlotu jest jedna z aktywnie działających PH.
  - w Zlocie mają prawo brać udział wszystkie poczty harcerskie wpisane do dnia rozpoczęcia Zlotu do rejestru poczt harcerskich.
  - każda uczestnicząca w Zlocie delegacja poczty harcerskiej dysponuje jednym głosem, jeżeli zaliczono jej służbę za ostatni rok.
  - w skład Naczelnictwa może być wybrany pełnoprawny instruktor ZHP lub harcerz starszy będący naczelnikiem jednej z poczt.
- 5.4 Ogólnopolski Zlot Pocztc Harcerskich:
  - przyjmuje uchwałę w sprawie ogólnych kierunków działania poczt harcerskich,
  - rozpatruje sprawozdanie Naczelnictwa Pocztc Harcerskich ZHP z mijającej kadencji,
  - wybiera 3-osobowe Naczelnictwo Pocztc Harcerskich, które wyłania spośród siebie naczelnika, zastępcę i sekretarza,
  - uchwała propozycje zmian w Zasadach działania poczt harcerskich.
- 5.5 Naczelnictwo Pocztc Harcerskich składa się z Naczelnika Pocztc Harcerskich ZHP, jego zastępcy i sekretarza.
Naczelnictwo PH zbiera się co najmniej raz na kwartał.
- 5.6 Naczelnik Pocztc Harcerskich:
  - podlega kierownikowi Wydziału Specjalności GK ZHP,
  - reprezentuje bieżące interesy poczt harcerskich,

- współpracuje z Polskim Związkiem Filatelistycznym i Ministerstwem Łączności w sferze działania poczty harcerskiej,
  - utrzymuje stały kontakt z Naczelnictwem Poczty Harcerskich ZHP, konsultując wszystkie ważniejsze decyzje,
  - odpowiada za pracę Naczelnictwa PH w okresie między Zlotami.
- 5.7 Naczelnictwo Poczty Harcerskich:
- kontroluje realizację uchwały Zlotu oraz przestrzeganie zasad działania przez poszczególne poczty harcerskie,
  - prowadzi szkolenie instruktorów poczty harcerskich oraz podejmuje działania w celu zapoznania innych instruktorów ZHP z działalnością poczty harcerskich dla pozyskania sympatyków poczty oraz zachęcania nowych poczty harcerskich,
  - prowadzi wpisy i skreślenia w rejestrze poczty harcerskich,
  - koordynuje obsługę centralnych imprez przez poczty harcerskie,
  - prowadzi informacje o działalności poczty harcerskich oraz wymianę wydawnictw,
  - inicjuje i upowszechnia ciekawe rozwiązania programowo-metodyczne dotyczące działalności PH,
  - zalicza raz w roku służbę pocztom harcerskim na podstawie kryteriów, przyjętych w roku poprzednim przez Naczelnictwo PH i podanym do wiadomości wszystkim pocztom,
  - do prac w Naczelnictwie Naczelnik doprasza każdorazowo innych dwóch naczelników PH,
  - organizuje plebiscyty na najładniejsze wydawnictwa PH,
  - wydaje i kolportuje wydawnictwo „Komunikaty Naczelnictwa PH”.
- 5.8 Naczelnictwo Poczty Harcerskich ZHP zatwierdza i podaje do wiadomości rozkazem Naczelnik ZHP. Naczelnik Poczty Harcerskich jest instruktorem Wydziału Specjalności GK ZHP.

6. Dokumentacja i finanse

- 6.1. Gospodarka finansowa poczty harcerskich powinna być zgodna z obowiązującymi w ZHP instrukcjami finansowymi, w szczególności z *Instrukcją o działalności finansowo-gospodarczej drużyny*.
- 6.2. Poczta harcerska jest samowystarczająca finansowo, a jej działalność finansowa jest oparta na zasadach oszczędności i racjonalnej gospodarki.
- 6.3. Wydawnictwa poczty harcerskiej nie zawierają wartości nominalnej.
- 6.4. Wydawnictwa poczty harcerskiej mogą być rozprowadzane odpłatnie.
- 6.5. Poczta harcerską obowiązuje prowadzenie rozliczenia samodzielnie w *Księżce finansowej drużyny*. Działalność finansowa PH podlega kontroli przez właściwą komendę harcerską (co najmniej raz w roku).
- 6.6. Za korzystanie ze stempli PH pobieranie opłat jest nie dozwolone.
- 6.7. Poczta harcerska zobowiązana jest do prowadzenia dokumentacji ilościowo-wartościowej poszczególnych swoich wydawnictw.

6.8. Koszty działalności Naczelnictwa Poczty Harcerskich pokrywa GK ZHP zgodnie z zatwierdzonym preliminarzem na kolejny rok, w ramach budżetu nadzorującego wydziału.

7. **Postanowienia końcowe**

7.1 Prawo rozwiązania poczty harcerskiej nie spełniającej swoich zadań przysługuje właściwej komendzie harcerskiej, która powołała pocztę, po konsultacji z Naczelnictwem Poczty Harcerskich.

7.2 Decyzję o rozwiązaniu poczty harcerskiej należy niezwłocznie przekazać Naczelnictwu Poczty Harcerskich.

7.3 Za przejęcie majątku, dokumentacji i pieczęci odpowiada komenda rozwiązująca pocztę harcerską, przekazując jednocześnie archiwum wydawnictw do Naczelnictwa Poczty Harcerskich.

7.4 Nieprzestrzeganie niniejszych Zasad oraz brak jej aktywności może spowodować odwołanie naczelnika danej poczty lub jej rozwiązanie.

7.5 Pomocniczą częścią niniejszych zasad jest Poradnik PH.

Załącznik do „Zasad działania poczt harcerekich”

Podajemy wzór ewidencji ilościowo-wartościowej wydawnictw. Ten system nie jest obowiązujący, o ile komuś odpowiada inny, który odzwierciedla przejrzystość ruchu materiałów, może prowadzić go według swojego sposobu. Ten jest prowadzony w zeszytach paginowanym i przesnurowanym, dla każdego wzoru oddzielnie.

Nazwa wydawnictwa: Rajd Świętokrzyski strona 1
 Projekt: Stanisław Lipka
 Papier: karton biały 200 g
 Kolor /druku/: zielony Miejsce na znak wg metryczki
 Forma: kartka A-5
 Cena sprzedaży: 1000 zł.
 Druk i technika: cynk, odbitki ręczne, część w drukarni
 Nakład: 300 sztuk
 Pierwszy dzień obiegu: 30.01.1995 r.

Data	Jednostka	Przychód	Rozchód	Stan	Pokwitowanie
1.01.95	Protokół	100	-	100	-
2.01.95	Sprzedaż		50	50	-
3.01.95	Drukarnia	200	-	250	-
4.01.95	Kom.Hufca (bezpł.)		100	150	<i>podpis</i>

Można również rubryki przychodu, rozchodu i stanu podzielić i w pierwszej kolejności wpisywać liczbę, a w następnej wartość.

Wydział Specjalności